



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,  
GOZDARSTVO IN PREHRANO



ALPENKONVENTION  
CONVENTION ALPINE  
ALPSKA KONVENCIJA  
CONVENZIONE DELLE ALPI



Slovensko  
partnerstvo  
za tla

# Vloga kmetijskih tal za pridelavo hrane in prilagajanje na podnebne spremembe

11. Dan Alpske konvencije  
4. - 5. december 2020

Jože ILERŠIČ, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in  
prehrano



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,  
GOZDARSTVO IN PREHRANO



ALPENKONVENTION  
CONVENTION ALPINE  
ALPSKA KONVENCIJA  
CONVENZIONE DELLE ALPI



*Slovensko  
partnerstvo  
za tla*

# Vsebina

- Pomen kmetijskih tal
- Zakonodajni okvir
- Evropski zeleni dogovor
- Skupna kmetijska politika
- Ukrepi kmetijske politike



# Pomen kmetijskih tal

- Tla so eden najpomembnejših naravnih virov, ki nam zagotavljajo življenjsko pomembne dobrine in storitve za ohranjanje življenja.
- Pomembna so za izvajanja številnih ekosistemskih storitev, kot so biotska pestrost, ponor atmosferskega ogljika, zadrževanje ter prečiščevanje padavinske vode.
- V tleh je približno četrtnina vse biotske raznovrstnosti, ki je ključnega pomena za zdravje tal in dobro delovanje ekosistemskih storitev.



# Pomen kmetijskih tal

- Kot ponor ogljika, lahko tla sekvestrirajo CO<sub>2</sub> iz atmosfere in tako blažijo globalno segrevanje.
- Kmetijska tla v EU vsebujejo približno 14 milijard ton ogljika v zgornjem sloju zemlje, kar je veliko več kot 4,4 milijarde ton toplogrednih plinov, ki jih letno izpustimo v EU.
- Zdrava, rodovitna tla so v središču zanesljive preskrbe s hrano, zato je vsakršna grožnja tem funkcijam tudi grožnja razpoložljivosti hrane.



# Pomen kmetijskih tal

- Kakovostna kmetijska tla je treba varovati in ohranjati tako, da se v čim večji meri prepreči njihovo onesnaževanje, pozidava, prekrivanje z nepropustnimi materiali oziroma njihovo zbijanje.
- Ključno za zagotavljanje trajnostnega ravnanja s tlemi je spremljanje njihovega stanja za pravočasno ukrepanje, usmerjanje rabe zemljišč in dejavnosti tako, da so negativni vplivi in učinki na tla in okolje čim manjši.



# Zakonodajni okvir

- S spremembo Zakona o kmetijstvu se vzpostavlja sistematično spremljanje stanja kmetijskih tal, ki trenutno ni urejeno.
- Predvidena je uporaba enotnih metod, javna pooblastila za izbrane izvajalce ter centralno zbiranje podatkov analiz tal in njihovo upravljanje.
- Predvideno je spremljanje stanja kot državni monitoring in kot obveznost za zavezance (kmete).



# Evropski zeleni dogovor

- Temelj evropskega zelenega dogovora je prehod k bolj zdravemu in trajnostnemu prehranskemu sistemu.
- Strategiji v središču zelenega dogovora „od vil do vilic” in strategija za biotsko raznovrstnost, sta ključni za prehod in kažeta na novo in boljše ravnovesje narave, prehranskih sistemov in biotske raznovrstnosti.



# Skupna kmetijska politika

- Skupna kmetijska politika (SKP) bo pripomogla k trajnostnemu prehodu in okrepila prizadevanja kmetijstva za spopadanje s podnebnimi spremembami in varovanjem okolja.
- V pripravi je nov strateški načrti SKP, ki bo z „zeleno arhitekturo“ ponudil nabor ukrepov za doseganje teh ambicij:
  - Okrepljena pogojenost,
  - Shema za podnebje in okolje,
  - Kmetijsko-okoljsko-podnebni ukrepi in investicije,
  - Kmetijska svetovalna služba.





# Ukrepi kmetijske politike

- Za vzpostavitev trajnostnih kmetijskih sistemov je ravnanje s tlemi ključnega pomena.
- Tla varujemo z uporabo primerne kombinacije kolobarja, vzdrževanja pokritosti tal z rastlinami in posebnih tehnik obdelave tal s čim manjšimi posegi v tla.



# Ukrepi kmetijske politike

- Dosedanji in načrtovani ukrepi SKP za tla so namenjeni:
  - Zmanjšanju erozije tal,
  - Ohranjanju / povečevanju vsebnosti talne organske snovi,
  - Ohranjanju talne biotske raznovrstnosti,
  - Preprečevanju zbivanja tal in
  - Preprečevanju / zmanjšanju onesnaženosti tal.



# Ukrepi kmetijske politike

- Z ukrepi naslavljamo glavne grožnje kmetijskim tlom in preprečujemo njihovo degradacijo.
- Za trajnostno ravnanje s tlemi je poleg izvajanja posameznih ukrepov ključen celovit pristop, kot sta ohranitvena obdelava tal ali agroekologija.
- Izziv predstavlja precizno kmetijstvo, ki omogoča povečanje produktivnosti ob hkratnem zmanjšanju vpliva na tla, saj omogoča optimiziranje pridelave glede na lokalni tip in lastnosti tal.



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,  
GOZDARSTVO IN PREHRANO



ALPENKONVENTION  
CONVENTION ALPINE  
ALPSKA KONVENCIJA  
CONVENZIONE DELLE ALPI



*Slovensko  
partnerstvo  
za tla*

Kakovostna, rodovitna tla in njihova trajnostna raba so temelj za okoljsko in ekonomsko vzdržno kmetijsko pridelavo.

Hvala za pozornost!